

ABONNEMENT

Pays étrangers

Pour un an : 2 Dolars

Edition spéciale : 3 Dolars

ADRESSE

«İdjtihad» Constantinople

Téléph : St. 865

xxvième ANNÉE

1 Juillet 1931

İCTİHAD

Türkçe ve Fransızca
İLMİ, EDEBİ, İKTİSADİ

No : 324

ABONNEMAN

Seneliği (24 Nusha) Türkiye
için: 2 1,2, Âlâ kâğıdlısı
5 liradır

ADRES

Cıgaloğlunda İctihad Evi

Tarihi Te'sisi :

1904 — Genève

Yirmi altıncı sene

1 Temmuz 1931

« Ezel » e vurğun çölün kızgın kum yığınları,
Çekti bir ihtirasla genç kızı sinesine .
Bir sükût sızlanırken çölden göğe yukarı,
Ufuklar boyun eğdi bir Baykuş'un sesine .

Suzi.

«Aşk Kasideleri»

II

Gel, gel ey « peristera » gel akşamlar olmadan
« Hesperid » yollarında son ışıklar solmadan.

Gel; ruhumu nagmeye, aşka kalb eden kadın!
Ruhumda dalga, dalga alev halinde adın .

Havaları 'ateşe veren tatlı sesinle,
Bahçelerde baharı andıran nefesinle .

Söyle hasret şarkını, söyle hicran şarkını,
Kararmış gönüllerde unutilan şarkını ...

[Bülbül ! enğinlerde ağlayan bülbül!
Ebedî hasretler ufkunu sarmış .
Şafaklar içinde açarken bir gül;
Gözlerini örten damlalar varmış ...

Bir gizli efsâne, bir gizli hayal;
Ruhunu bir yeşil çarşıya germiş .
Aydın rü'yasından toplanan melâl;
Gülleri akşamın yoluna sermiş ...

Ötme, ötme bülbül ötme derinde;
Ziyasız yapraklar, dallar uyandı .
Gecenin bitmeyen boş kederinde;
Nâgmenle açılan goncalar yandı ...]

İşte bu besten benim içimin bestesidir;
Ummanlara semadan inen 'aşkın sesidir .

Nâgmelerin susmasın söyle hicran şarkını;
Söyle serin dağlarda kanad açan şarkını .

Susmasın « Filomel » in kesilen dili gibi;
« Lora » « Beatrice » bed baht « Emili » gibi .

Salih Zeki

CEPHEDE AKŞAM

Görseniz.. Ah görseniz akınca kızıl kanlar !,
Gayretle çarpışırken hiç durmadan aslanlar ,
Ovalar bayrağımın renginde tül gibiydi .

Diz dize mor dağlarda .. gurup eden güneşin,
Haz veren ışıkları çok vefasız bir eşin ;
Masamda unuttuğu solğun bir gül gibiydi.

26 ağustos 338 Feyzi Kutlu

Bir mefkûre yolcusuna

Yürü arkadaş yürü atarak sert adımlar ,
Yoluna çelik raylar döşüyor yıldırımlar ;
İstihzalar yolunu aydınlatan fenerdir ,
Bu fenerle yürümek ilâhi bir hünerdir.

Sen metin ol çıksada önüne dik kayalar ,
Bu gün sana gülenler yarın seni alkışlar ;
Yürü arkadaş 'alev çıkarsın adımların ,
Çelik atlarına bin, kızıl yıldırımların .

[Ankara] Nizami

Gençlere Enerji dersleri :

YAPINIZ ! BİR ESER YAPINIZ !

Muvaffakiyyetli ve zevkli bir hayata nâ'il olmak isterseniz, bir eser vücade getiriniz. Meselâ bir ticarethane, bir san'at veya bir yurd. Hayatınızda her halde bir şey'in banisi olunuz. Fakat bunun esası kendi nefsimize hürmet etmektir. Diğer her şey bunun etrafında teressüb eder. Ve biz kendimize, başkalarının göre bileceği her hangi faydalı bir eser vücade getirdiğimiz zaman, hürmet ederiz. Bizim kalblerimiz birer inci sadefine benzer . Kalblerimiz bizi da'ima bir şey vücade getirmeğe teşvik eder. Nasıl inci sadefleri her gün kendi inkişaflarını lezzetle seyr ederlerse, insanlar da muhitlerine faydalı olduklarını görmekte iftikhâr ederler . İşte bu iftikhâr nefse itimad ve hürmet ifade

eder . Bu hissin yanlış anlaşılması eksanı bile sahibleri için zevk ve iftikhâr vesilesidir . Pul , meskûkât, böcek , sigara etiketleri ve daha kim bilir neler koleksiyonu merâkı gibi . Mevcudiyetimiz, icab ettirir ki biz bina edelim , toplayalım . Bunu yapmayan bir insan , bal toplayacağı yerde sade daldan dala sıçramakla vaktini geçiren arılara benzer.

Vaktile bir çiçek biten bir yerde iki çiçek yetiştiren bir insan neşr hususunda muvaffak olmuş ve hayatın zevkine ermiş bir insandır . Ve fakat mevcut bir otu koparan ve yerine hiç bir şey dikmeyen insan da o nisbetde béd baht ve muvaffakiyyetsizdir . Yaşamaya değeri olan bir hayatın sırrı ; bir kıymeti ha'iz bir hedefe malik olmaktır . Bir şey yapmak! dört yaşındaki bir çocuk bile küçük taşları birbirini üstüne koyar ve « anne gel : bak ben ne yaptım » der.

Benim en büyük zevkım bütün bir yaz mevsimi devam eden bir dülgerliğimdir . Ben kendi kendime , hiç kimsenin yardımı olmadan iki katlı bir ev yapmışdım . Tabi'î bu bir çok nuka nazardan mükemmel bir bina değil idi . fakat o benim eserimdi ve bana bir büyük saray yapmış kadar haz ve zevk vermişti .

Bir şey bina etmekde terakki ve kuvvet hisleri vardır . Bir insan bir eser meydana getirmekle , kendisine bunca âsar hediye etmiş olan beşeriyyete karşı vazifesini ifa , dirilerin ölülere olan borcunu eda etmiş olmak zevkını duyar . bir çok insanların medeniyet pişdarı sıfatile vahşi diyarlara gitmelerindeki esrar , vahşi insanlar, vahşi hayvanlar ve enva'ı müşkilatla mücadele etmelerindeki zevk ancak bununla izah oluna bilir . Bir yerde vahşeti def' ve medeniyeti te'sis edenlerin zevkı bir fatih zevkine mu'adildir . Fikri inşa'atda böyledir .

(Barrie) , (Peter Pan) (Meşhur İngiliz masalları mecmu'ası) nı kurmuşdu . (Dayli mail Northcliffe) i ve kim olduğu meçhul biri de (Meçhul 'Askerler) eserini meydana getirdi .

Beethoven bir mi'mar idi . Rodin ve Porner de öyle . Bunlar musiki , şekil ve renk bina ediler . Bunlar bizim san'at ismini verdiğimiz

'âli binanın mi'marlarından idi . Büyük Britanyanın en büyük ticarî müessesesi (Hodson bay compı) ninin ismi meşhur Hodson un ismine izafet edilmiştir .

Hodson kanada vahşileri arasına girdiği zaman bu günki meşhuri 'âlem ticaret evinin temelini atmışdı . Hudson un müessesesi tamam bir 'asırdan beri paydardır .

Bu günki İngiltere bankası Paterson ismindeki bir sergüzeştçunun eseri değildir ?

Bahrî muhitler üzerinde lüks seferlerini ihdas eden Samuel Conrad isminde birisi değildir ?

Buharın esasını kuran Glasko mühendislerinden James Watt isminde birisi değilmi idi ?

Derler ki ticaret bir para kazanma işidir . Bundan daha mecnunâne bir iddi'a olmaz! para kazanmak ikinci derecede kalır . para hakiki medeniyet bânîlerinin her zaman ikinci derecede telâkki etdikleri bir şey idi . Medeniyet her zaman bina eden , insanlığa hizmet eden insanlar tarafından kurulur .

Général (Valtek)ın(Qeyk)şehrini zabt etmeden bir gün evvel (Crayse)ın mecmu'a'î eş'arından bir kaç mısra' okuyub zabıtlarına « kâşki ben yarın bu kal'ayı zabt edeceğime bu mısra'ların ka'ili olsaydım » dediği meşhurdur . Filhakika **lâ yemut bir şi'ir yazmak çok daf'a bir şehir zabt etmekden kıymetlidir .**

Bir banî , bir sahibi eser olmakdan daha büyük bir hâz yokdur . Hakiki dinler insanlara insaniyyeti i'mar ve terfih için çalışmak luzumunu va'z eden dinlerdir . bir şey kurmak ! İşte tabi'atın vechesi , işte khalıkımızın muradı budur . Ömrümüz khitâm bulduğu zaman kıymetimizi a'malimizle , âsârimizla ölçerler . Mes'ud bir yuva kurmak . Bu bir insanın kura bileceği en mütevazi' bir eserdir . Bir şehir kurmak herkesin kâri değildir . Bir ticaret khane kurmak da güçdür . Bir vahşetden bir medeniyet meydana çıkarmak daha çok güçdür . Biz bunları kurmağa kendi yuvalarımızı kurmakdan alışalım . Sonra üst tarafı da gelir .

Gasson - Mübahat